

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F O R R E L I G I O N O G K U L T U R •

68 ÅRGANG

5. JANUAR 1956

A V I N N H O L D E T :
DET KRISTNE «CARPE DIEM» - PAVENS JULEBUDSKAP -
KRISTUS I OG VED SAKRAMENTENE - ET BUDSKAP FRA
PORTUGAL - «KINESISK VÄRLUFT» ENDA EN GANG -
BLIKK PÅ TIDEN - EN MYSTIKER I NY FRANSK MU-
SIKK - NOTISER - RIKHOLDIG UTENLANDSNYTT

NESTE NUMMER KOMMER 24. JANUAR 1956

NE
1

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 8. JANUAR (1. sønd. etter Herrens Åpenbaringsfest): *Den bellige familie.* Ep. Kol. 3, 12—17. Ev. Luk. 24—52. *Mandag, tirsdag, onsdag og torsdag:* 1 oktaven til Herrens Åpenbaringsfest. *Fredag:* Minnet om Freiserens dáp. *Lørdag:* Hilarius, bisk., bekj., kirkelærer.

SØNDAG 15. JANUAR: 2. sønd. etter Herrens Åpenbaringsfest. Ep. Rom. 12, 6—16. Ev. Joh. 2, 1—11. *Mandag:* Marcellus I, pave, mart. *Tirsdag:* Antonius, abbed. *Ondsdag:* Petri bispestol i Rom. *Torsdag:* Ferialdag. *Fredag:* Fabian og Sebastian, martyrer. *Lørdag:* Agnes, jomfru og mart.

SØNDAG 22. JANUAR: 3. sønd. etter Herrens Åpenbaringsfest. Ep. Rom. 12, 16—21. Ev. Matt. 8, 1—13.

Beskjedenhetens vei

Hvem har vel sagt et gammelt år farvel tilfreds med seg selv? Hvem har ikke hver gang måttet se tilbake på gode forsetter som ikke ble gjennomført og forventninger som ble til skamme? Ingen tenker i en slik time å søke skylden eller årsaken hos andre. Skuffelsen vender seg innover mot en selv, og en senker hodet i anger overfor Gud: Han som ikke brøt sitt løfte om bistand noen gang, men som i sin uutslukkelige farskjærlighet forble tro og ikke slapp vår hånd når vi i vår svakhet løstet taket.

I dyp og varm takknemlighet for det kunne vi på nyårets første morgen ta kraft og reise oss til et nytt år i hans tjeneste, og forvisset om hans velsignelse modig gå dets mangfoldige krav til hver enkelt av oss i møte. På denne erkjennelsen av takk må vi da også bygge vår videre ferd og feste våre mål. Vi må vite at uten Gud Faderens miskunn, Gud Sønnens frelsende nåde og Gud Helligåndens kjærlige trøst ville vi stå fattige og ensomme med vår skyld på årets forfallsdag. Ja, la oss ikke glemme ham, Trøsteren den Hellige Ånd: han «som utgår fra de to» og forener vår mangelfulle kjærlighet med den fullkomne mellom Faderen og Sønnen.

Dette er sannheten av vår situasjon: Vi er alle skyldnere og har ut fra oss selv lite å fare med, lite å kreve av andre. Derfor burde vårt livs status ved hvert årskifte lære oss én ting: litt mer *beskjedenhet*. Men det må være en beskjedenhet som er bundet i noe renere enn vår egen bevisste vilje til å være det. Den må være bundet til det å være *tjener*, tjener for tjenestens skyld: i vårt forhold til Gud, til den sak, i den stand, i det neste forhold vi er kalt til å hellige oss på. Dette tjenersinnet må være helt og udelt. Vi kan ikke samtidig være én tjener for Gud og en annen for verden, en god tjener for Gud og en dårlig overfor medmenneskene. Den beskjedne, i erkjennelsen av alt det han gratis mottar, kjenner intet ekte krav utenom kravet til seg selv. Det er derfor en vei som krever meget *mot* og megen *tro*. Men skal vi ved utgangen av det nye år ikke stå like skuffet og fattig som nå sist, så må vi våge nettopp denne veien. *IHK.*

FYRINGSOLJE
brukes av

Bispegården
St. Josephs Institutt
Vor Frue Hosp. Nerveavd.
St. Dominikus kirke. } Oslo
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem
Sta. Katarinahjemmet.
St. Pauls Kirke }
Moderhuset } Bergen
Florida Sykehus }
Øyenklinikken }
St. Josephs Hosp., Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar
S. Elisabeth Inst., Hammerfest
St. Theresia kirke, Hønefoss.
St. Fransiskus Hosp., Hønefoss.

*

Ved bestilling av olje: Oslo 68 34 66
Service: Oslo 56 35 92

ST. SUNNIVA SKOLE, OSLO
JULEFORESTILLING

Elevne oppfører:
«LILLEGULL»

RONDE DES PETITES LAVANDIERES
LES GRAND'PAPAS

Torsdag 12. januar - Søndag 15.
januar - Tirsdag 17. januar - Tors-
dag 19. januar - Søndag 22. januar

Hver gang kl. 18.

Voksne kr. 2.— Barn kr. 1.—

Hva er underforsikring?

Hvis forsikringssummen er lavere enn
av Deres innbo risikerer De å ikke få
full erstatning. La ikke dette hende Dem

Gulli & Rokk

Assurance

Stortingsgt. 22
Sentralbord 33 44 00

OSLO

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSKE KIRKER OG KAPELLER I NORGE

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:	Stille messe	Høy- messe
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 1. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161	7.00 8.30 9.45 m. eng. pr.	11.00
St. Hallvard kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868	8.00 19.00	10.30
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 442324	8.15 9.30 m. fr. pr.	11.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 558121	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 380287	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 377868	—	8.15
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209.	8.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410.	8.00 9.00	10.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 2019	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.00	10.30
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.00	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 7, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgars kirke, Kirkegaten 3, tlf. 4225	8.00	10.30
LILLESTRØM: St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5, tlf. 712378	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Dyreveien, Rygge	—	12.30
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.30
STABEKK: Jesu Hjerter kapell, Nyuveien 17, tlf. 537735	9.05	10.45
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallvards kapell, tlf. 9028 (Drammen)	—	9.00
TØNSBERG: St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1, tlf. 12238	8.00	10.45

TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:

TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegrd. tlf. 21214	8.30 19.00	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, IIa, tlf. 20220	6.30	9.15
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kapell, Lars Guttormsensgt. 68, tlf. 2779	7.30	10.30
MOLDE: St. Sunniva kapell, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	10.30

DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:

TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegrd. tlf. 314	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 63	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 20.

Annonser: Innen torsdag før utg.-dagen (se nederst på omslagssiden). 24 numre årlig. - Postgiro 15986.

Det kristne «Carpe diem»

Biskop Manger's nyttårsbrev

Det store verdensuret går uopphørlig videre og dets underbare klokkeverk med sine tusen hjul slår regelmessig sine mektige slag. Ingen trekker det opp og ingen kan stanse det. Det slår hørbart til alle større øyeblikk i verdens historie, i Kirkens liv, i familiens liv, i hvert enkelt menneskes liv.

Men ved hvert årsskifte synes det å slå liksom kraftigere for å vekke menneskene til besinnelse og få dem til å løfte sinn og sjel oppad og tenke på Ham som har skapt dette underverk, der alt peker hen mot evigheten. Ja, vi opplever tidens og livets forgjengelighet særlig følbart nyttårsaftnen og nyttårsdagen. Slutt og begynnelse, begynnelse og slutt ligger så tett opp i hverandre.

Det gjelder derfor å nytte godt det lille spillerom som ligger mellom begynnelsen og slutten. Det hedske Roms navngjetne dikter Horats ga sine samtidige det råd: «Carpe diem»: nyt livet i fulle drag, i fornøyer og forlystelser og drikkelag, for snart ebber det ut i intetheten.

Også for oss kristne gjelder det: «Carpe diem»: nytt dagen fullt ut. Bare at vi må gi dette ord en kristen mening og et kristent innhold: nytt tiden til å samle skatter som ikke forgår, for vårt liv ebber ikke ut i intetheten, men det må vokse og modne inn i evigheten. Vår Herre har gjentatte ganger talt om en «liten stund» som vi skal bruke godt, ellers kommer vi en dag til å stå for den evige Gud med tomme hender, for etter denne lille stund blir det umulig å arbeide. Vår evighet avhenger av det livsinnhold vi har ervervet oss i den «lille stund» som ligger mellom det jordiske livs begynnelse og slutt.

Dette, høytelskede i Herren, må vi nå ved årsskiftet ha for øye og grunne over. Hvorledes skal vi da samle oss et livsinnhold som gir oss adgang til den evige Gud, til en lykkelig evighet? Jeg vil gjerne gi dere noen tanker og råd med inn i det nye år, tanker og råd som skal hjelpe oss til å gi vårt korte jordeliv et fullverdig innhold: Lev ditt liv med Kirken. Lev ditt liv med menigheten. Lev et godt familieliv.

Lev med Kirken: Vi må alltid ha for øye de oppgaver vi har som kristne, som ledd eller lemmer på Kristi legem som er Kirken. Uten dyp og ekte kjærlighet til Kristus og hans Kirke er det umulig å ha

et rikt trosliv, et liv i samfunn med Gud. Det er ikke nok at vi lever i Kirken, det vil si er medlemmer av Kirken. Nei. Vi må leve med Kirken, tilegne oss dens frelsebringende nådemidler, føle med den, be med og for den, ofre med og for den, arbeide og stride med og for den.

Alle kristne har den plikt å gå aktivt inn for å bygge opp og forme Guds rike ikke bare i seg selv, men i verden. Vi tenker alt for lite på denne oppgave og tror, kanskje ubevisst, at det er prestenes sak og ikke vedkommer legfolk. Det er en skjebnesvanger misforståelse. Legfolk er ikke stebarn i Kirken, men fullverdige lemmer på Kirkens organisme, og hvert lem har sin egen funksjon som det må utøve for å vokse til full modenhet i Kristus.

For vel et år siden dro 800 000 mennesker fra Nord-Vietnam til Syd-Vietnam. De var allesammen katolske kristne. De ville heller forlate sine blomstrende byer og bygder, sine hjem og sitt gods, enn å komme i fare for å miste sin religion eller ikke mer kunne leve med Kirken under det kommunistiske styre som da hadde fått makten i Nord-Vietnam. De ville redde sin katolske tro for seg selv og sine barn. De var ikke redd for å ofre alt jordisk for sin tro og sin Kirke. De forsto at de virkelig store og verdifulle ting i menneskelivet også koster noe og at vi må være rede til å ofre noe for dem, ja betale dyrt for å erverve og bevare dem.

Vi blir neppe noengang stilt overfor et så tungt valg. Men vil vi virkelig nytte tiden godt og fylle vårt liv med et rikt innhold, da må vårt hjerte slå i takt med Kirkens hjerte, og med glede må vi bringe de små offer vår samhørighet med Kirken krever av oss.

Lev med din menighet: En kristen opplever Kristi Kirke først og fremst i sin egen menighet, i sitt eget sogn, på samme måte som vi opplever vårt fedreland først og fremst i vårt eget hjem, i vår familie. Menigheten er i seg selv en liten kirke i Kristi store Kirke som den selvfølgelig må være en levende og aktiv del av. Og likevel er også hver menighet et hele, en levende organisme, og hvert menighetslem eller soknebarn skal leve sitt religiøse liv og utøve sin kirkelige aktivitet først og fremst i sin egen menighet. Det må være en viss lokalpatriotisme, samkjensle mellom alle lemmer av det samme kirkesokn. Bare når alle står fast sammen, flokker seg om sin soknekirke og i fellesskap går inn for menighetens oppgaver, danner de en fast del av Kristi store hjord, ellers er de som spredte enheter uten orden, uten skjønnhet og harmoni. En menighets trivsel og blomstring avhenger ikke bare av medlemmenes personlige fromhet og iver, men også av deres samhørighetsfølelse og felles innsats. Ellers blir den faste ring, det sterke bånd som skal knytte menigheten sammen med Kristus og alle trosfeller i bispedømmet og den store verdenskirke, knust eller brutt.

Når fellesskapstanken i en menighet svinner, når kjærligheten til menighetens midtpunkt, soknekirken, kjølnes, da går selve menigheten sin oppløsning imøte. Da blir det også vanskelig, for ikke å si umulig å leve og føle med Kirken i det hele tatt. Den kjente franske forfatter Bernanos taler om bygder og bydeler som nok har en soknekirke, en sokneprest og en hop av troende, men ingen menighet.

Pave Pius XII's julebudskap:

Et rop om forbud mot atomvåpen - Krav om rustningskontroll

På ny fordømmelse av kommunismen - Ingen sikkerhet i det tekniske fremskritt alene

Om formiddagen den 24. desember mottok pave Pius XII medlemmene av kardinalkollegiet som kom for å bringe ham de tradisjonelle juleønsker. I tilslutning til audiensen sendte paven ut sitt julebudskap til verden. Som i alle hans tidligere budskap ble også denne gang høyst viktige og aktuelle problemer behandlet.

Nedrustning og forbud mot atomvåpen en samvittighetsplikt for nasjonene.

Pius XII, som betegnet fredsproblemet som stadig like brennende, tok opp de seneste forslag om forbud mot atomvåpen og om nedrustningskontroll, og fremkastet et apokalyptisk bilde av de uhyre ødeleggelser som en *atomkrig* ville forårsake. Derfor gjaldt det å slutte å eksperimentere med disse våpen, aldri å bruke dem, og å innføre rustningskontroll. «Alle disse tre forholdsregler, som må bli gjenstand for internasjonale avgjørelser, stiller folkene og deres regjeringer overfor en samvittighetsplikt. Forholdsreglene må sees i sammenheng, og målet for den moralske forpliktelse er opprettelsen av et sikkerhetssystem som er det samme for alle folk. Derfor er en delvis overholdelse av de nevnte punkter ikke mulig. Vi taler her helt åpent. For faren ved util-

strekkelige forslag i fredssaker er for det meste grunnet på gjensidig mistro som så ofte skader forbindelsen mellom nasjonene. De anklager hverandre gjensidig for ulike måter av taktikk og endog for mangel på lojalitet i et for menneskeheten så viktig anliggende.

Rettigheter og gradvis politisk frihet for kolonifolkene.

Fredssikringen, erklærte Pius XII videre, må også sette seg som mål å forhindre og skjulte ut konflikter mellom folkene. Og paven kom i den forbindelse inn på europeiske staters politikk overfor folk i andre verdensdeler, folk som forlanger uavhengighet. Han advarte mot en tilspissing av disse konflikter, da det ikke ville tjene hverken den ene eller den andre av de to parter, men bare en tredje.

«Man skal ikke gjøre disse folks krav på en rettferdig og gradvis politisk frihet til et stridsspørsmål. På den annen side skal kolonifolkene anerkjenne Europas andel i fremgangen i deres land, og ikke av blind nasjonalisme styrte seg ut i kaos og slaveri. De vestlige og først og fremst de europeiske folk burde på sin side ikke unyttig sørge over fortiden og fremsette gjensidige bebreidelser over kolonipolitikken. De skulle langt mer bestrebe seg på et oppbyggende arbeide slik at Europas ekte verdier kan

Hvorfor? Fordi samhørighetsbevisstheten mangler og de troende ikke mer lever med Kirken, knapt nok i Kirken. De er blitt passive medlemmer på menighetens organisme og er derfor i fare for å bli døde lemmer på selve Kirkens organisme, på Kristi legem. Hva åndelig livsinnhold vil de da kunne vise fram, når de om en «liten stund» skal tre fram til Gud?

Lev et godt familieliv: Apostlen Paulus kaller familien en «stor hemmelighet», en stor og hellig ting, fordi den skal gjenspeile foreningen med Kristus og hans Kirke. Familien skal være for foreldrene og barna og alle husfeller det som Kristus er for sin Kirke: kilden til helliggjøring, til fred og lykke, til vekst for Guds rike.

Den for sin veltalenhet så kjente kirkefar, den hellige Johannes Krysostomus, kaller i en av sine store prekener familien en liten kirke, «en huskirke». Etter gudstjenesten, sier han, må det dekkes to bord i hjemmet: ett til næring for legemet og ett til næring for sjelen. Ett med denne jordens frukter og ett med den Hellige Ånds frukter. Bønn og undervisning i kirken er ikke tilstrekkelig, de må bli utdypet og gjort levende i hjemmet, for hjemmet er en liten kirke: «ecclesia domestica».

Det er herlige ord som jeg vil legge dere på hjerte så inntrengende jeg bare kan. Ikke sjelden kan en høre at kristendommen eller Kristi Kirke har sviktet eller ikke har maktet sin oppgave. Det ville være riktigere å si at familien har sviktet. Ja, i stor ut-

strekning har familien sviktet, fordi den ikke mer ville være noen liten kirke, fordi den har gitt innpass for verdensånden med alle dens utvekster. Men jeg er glad for at jeg også kan vise hen til mange eksempler på strålende katolsk familieånd i våre rekker.

Familien skal være Kirkens grunnsøyle. Den var til lenge før Kirken ble til. Kirken bygger på familien som den nødvendige forutsetning for sin eksistens og sin framtid: utad idet familien skjenker den stadig nye barn, innad idet den oppdrar sine barn i Kirkens ånd, for Gud og evigheten. Hva kan Kirken oppnå når familien ikke oppdrar sine barn i hjemmets kirke, ikke orienterer dem mot livets sanne mål, men innpoder dem verdensånden?

Lev et godt, et kristent familieliv. Det er tidens aller største krav. Gjør hjemmet til det Gud vil det skal være: til en liten kirke. Det er den største innsats dere kan gjøre for Guds rikes framgang og deres egen og barnas timelige og evige lykke.

*

Høytelskede i Herren, jeg ber dere alle overveie og utdype disse tanker som jeg bare i all korthet kunne nevne for dere i denne nyttårshilsen. De danner grunnlaget til et godt og lykkelig år slik som jeg ønsker det for dere alle. Lev etter disse råd og da vil dere en gang, når verdensuret slår det siste slag for dere, kunne tre fram til Guds trone med fulle hender.

bli kjent der de enda ikke er nådd frem. Jo bedre de løser denne oppgave, desto bedre hjelper de disse unge folk til å oppnå deres rettmessige frihet, og bevarer dem samtidig fra en ensidig og falsk nasjonalisme. Denne forblindede nasjonalisme er i grunnen deres verste fiende. Den kan en dag opphisse dem mot hverandre til fordel for en tredje makt. Dette fremtidsbilde, som ikke er ubegrunnet, bør ikke skyves til side som uvedkommende eller glemmes, især ikke av dem som kommer sammen for å drøfte disse problemer; ofte råder dessverre på disse møter bare en ytre frihet, og en rent utvendig og negativ enhet. Etter Vårt skjønn blir det større muligheter for fred hvis det gåes frem i overensstemmelse med Våre synspunkter, enn når det foretas direkte aksjoner for å forhindre krig.

Ingen redning i det vitenskapelige og tekniske fremskritt alene.

Pave Pius XII tok også opp den tendens som vår tids samfunn har til å søke sin redning og sikkerhet i vitenskapens og teknikkens fremskritt: «De som i vår industrialiserte tidsalder anklager kommunistene for å ha tatt friheten fra de folk de har lagt under åket, bør ikke glemme at også i den andre leir er friheten et tvilsomt gode når menneskenes sikkerhet ikke mer springer ut fra deres natur.» Det er en moderne overtro å søke tilflukt i teknikk og vitenskap alene. «Denne overtro er ikke engang i stand til å demme opp for kommunismen, da både kommunister og ikke-kommunister er tilhengere av den. I denne feilaktige tro møtes begge parter, og så blir det en stilltiende overenskomst som mange slutter seg til i drømmen om en virkelig sameksistens.»

Kommunismen som samfunnssystem avvises.

«I vårt forrige julebudskap forkynte Vi Kirkens holdning til sameksistensproblemet, og Vi vil her enda en gang gi uttrykk for Våre tanker på dette område: «*Den kristne læres standpunkt er at kommunismen må avvises som samfunnssystem* og naturrettens fundament fremheves. Av samme grunn forkaster vi det syn som går ut på at kommunismen er en etappe i historiens løp, en nødvendig overgang i utviklingen som man må ta som en bestemmelse fra Det guddommelige forsyn.»

Menneskenes sikkerhet må hvile på en moralsk orden.

Den hellige far fremsatte disse oppgaver og plikter for de kristne: «Vi oppfordrer derfor vår industrialiserte tidsalders kristne til ikke å slå seg til ro med en antikommunisme som støtter seg på valg-sprog og forsvar av friheten, en frihet som savner ethvert innhold, men oppfordrer dem innstendig til å arbeide for opprettelsen av et samfunn hvor menneskenes sikkerhet hviler på en moralsk orden.» Paven understreket med ettertrykk denne plikt. En kristen aksjon i verden som foretas i dette sinnelag, ville fordrive enhver mistanke om jordisk maktbegjær fra Kirkens side. Hvis de kristne slutter seg sammen, så fortsetter de dermed oppfyllelsen av de tjenester Gud har villet til verdens frelse. Det betyr ingen avsondring. Men vakt dere for dem som vil gjøre en slik aksjon til en såkalt 'ren og åndeliggjort

kristendom'. De har ikke forstått at Kristus er sann Gud og sant menneske.»

Pius XII trakk opp grensene for det menneskelige maktområde, og for arbeidets store moralske verdi, (et middel til menneskenes helliggjøring) og avsluttet: «Folkenes forfeilede eksperimenter, systemer og personer som ikke spurte Kristus om veiens retning og om sannheten, skulle gi alle dem noe å tenke på som tror de kan sette alt i stand. I alle våre planer må vi alltid ta med denne høyeste faktor: Gud og Kristus, Kongen, som hver jul på ny på en åndelig måte kommer i krybben for der å by seg frem til oss. Og det er Vårt juleønske til den store menneskefamilie, i forvissningen om dermed å ha vist den veien til frelse og lykke!»

Kjent vitenskapsmann skriver om bønnen

Alexis Carrel: Bønnen. Tanum. — 31 s.

Dr. Alexis Carrel trenger ingen presentasjon for norske lesere. Hans litterære hovedverk, «Man the Unknown» (1935), som kom på norsk under titelen «Mennesket det ukjente», har etterlatt et dypt og blivende inntrykk.

Med glede tar vi nå imot et annet betydelig skrift fra dr. Carrels hånd. Før den feirede vitenskapsmannen (Nobelprisen for medisin 1912), 71 år gammel, knakk sammen av påkjennningene i hjemlandet Frankrike november 1944, hadde han nedtegnet mange av sine tanker og observasjoner omkring menneskets forhold til Mysteriet og sammenfattet dem i en rekke skrifter, som senere er blitt utgitt av hans enke.

Det skrift vi her har for oss, «Bønnen», rakk han imidlertid selv å utgi (1941), kort etter at han var kommet tilbake fra U.S.A. for å tre inn i sitt folks tjeneste.

I omfang hører «Bønnen» ikke til Carrels store skrifter, men innholdsmessig raker det høyt i hans produksjon. Her møter vi ikke vidtløftige teoretiseringer om bønnens makt og bønnens vesen og bønnens forskjellige former. Han simpelthen påviser hvordan mennesket har behov for Gud like meget som det har behov for vann og surstoff og at dette behovet får sitt sublimeste utslag i bønnen.

Hvordan skal vi få positiv kunnskap om bønnen?, spør Carrel seg selv. Og han svarer:

«Vitenskapsmenneskenes domene omfatter lykkeligvis alt som kan iakttas. Og det er mulig ad fysiologiens vei å utstrekke den til åndelige tilkjennegivelser. Ved systematiske iakttagelser av mennesker som ber kan vi derfor lære å forstå hva bønnen som fenomen består i, fremgangsmåten og virkningene.»

Carrel er en mann man lytter til med særlig tillit fordi han kombinerer en så utstrakt viten om mennesket i kjøtt og blod med dets åndelige struktur. Bønnen blir noe så håndgripelig og selvfølgelig i hans resonnement.

Det er dr. ing. Otto Falkenberg som har oversatt teksten fra fransk, og pater H. Rieber-Mohn har gjennomgått den. Carrels knappe og konsise uttrykksmåte er overført med utsøkt skjønnsomhet. Vi leter med lys og lykte etter en eller annen liten småfeil, og finner bare én: S. Luigi de Gonzaga, som er italiener, er blitt stående i fransk skrivemåte: St. Louis de Gonzague. Da kunne det ha vært bedre med St. Aloisius av Gonzaga, den ynglingenes vernehelgen vi er kjent med hos oss.

I.H.K.

Kristus i og ved sakramentene

Av Edvard Dahm Vogt

Vi har allerede sett at grunnlaget for vår frelse og helliggjøring er Jesu menneskelige legeme. Ved å forene et menneskelig legeme med sin person gjorde den guddommelige Sønn noe mere enn å bekrefte skapningens opprinnelige godhet. Han ga en del av skapningen, den del som danner hans legeme og menneskenatur, en uendelig, guddommelig verdi ved å løfte den opp til en enhet med sin Guddom.

Det altoverskyggende spørsmål for oss mennesker er her: Hvordan skal vi kunne bli forenet med denne særlige del av skapningen, slik at også vi kan bli helliget i forening med Gud? Dette spørsmål har Jesus besvart for oss i de *sakramenter* han innstiftet og blant dem først og fremst i *alterets* sakrament. Her blir brød og vin forvandlet og gjort til ett med Jesu eget legeme og blod slik at vi ved dem kan bli umiddelbart forenet med hans hellige menneskenatur.

Om sitt legeme sa Jesus: «Dette er det brød som kom ned fra himmelen, så den som spiser av det, ikke skal dø.» Da jødene ville ta hans ord i symbolsk betydning, understreket han det han hadde sagt på en måte som ikke kunne misforstås: «Mitt kjød er virkelig mat og mitt blod er virkelig drikke. Den som eter mitt kjød og drikker mitt blod, han blir i meg og jeg i ham. Slik som den levende Fader har sendt meg, og jeg lever for Faderen, slik skal og den som eter meg, leve for meg.» (Joh. 6.) Mange forlot ham etter dette, men disiplene trodde, selv om de ikke kunne forstå hvordan dette skulle kunne skje, før enn Jesus virkeliggjorde sine ord ved den siste Nadverd.

I den kristnes liv er Alterets sakrament det sentrale mysterium og de andre sakramenter må forstås i sitt forhold til dette. I dem gir Kristus oss ved hjelp av andre legemlige ting og handlinger de overnaturlige *forutsetninger* for å kunne virkeliggjøre i vårt liv de løfter som han har knyttet til Alterets sakrament.

Ved *dåpens* vann blir vi rensset, utfridd fra syndens verden og innlemmet i den slekt som er forenet med Kristus i Kirken. Først nå får vi del i Kristi liv, og det er dette liv som så blir næret og utviklet i oss ved vårt samfunn med ham i Alterets sakrament. En død person, slik vi bokstavelig talt er det i forhold til det overnaturlige liv før enn vi blir gjenfødt i dåpen, kan jo ikke motta næring.

Såfremt vi ved en ny synd skulle sygne hen og kanskje gi opp vårt liv som Guds barn, da stiller Jesus, — straks vi angrer, vår synd —, et annet sakrament til vår rådighet. Dette sakrament kalles etter den disposisjon som er nødvendig fra vår side, for *botens* sakrament, eller etter dets form for Skriftemålet. Kristus har her gitt sine prester den overmenneskelig makt at de kan tilgi, utslette syndene.

Til disse tre livsnødvendige sakramenter slutter to andre seg. *Konfirmasjonen*, eller *Fermingen*, bringer i det overnaturlige liv med seg en forvandling

som tilsvarende overgangen fra barn til voksen i det naturlige liv. Fra å være passive celler i Kristi legeme oppnår vi et nytt forhold til den Hellige Ånd og blir aktivt skapende lemmer, arbeidere og soldater for Kristus med makt til å vinne over det onde.

Den *siste salvelse* er et sakrament som gir en lignende overnaturlig kraft foran den andre store overgang i vårt liv, den legemlige død. I disse to sakramenter er det ikke tale om selve det å leve eller om en gradvis vekst, men om en kritisk overgang til en ny livsform, en overnaturlig livsform som må gis oss av Gud selv.

De fem sakramenter vi nå har nevnt, blir gitt oss for vår egen skyld, for at vi skal kunne leve i all evighet i uløselig forening med Kristus, — her på jorden ved hans legeme slik det tilbys oss i brødetts skikkelse i Alterets sakrament, og etter døden i hans herlighet. Her på jorden ser vi Kristus som «i en gåte» (1. Kor. 13, 12) og vi trenger derfor troen. Siden vil vi se ham «åsyn til åsyn» og bare kjærligheten består.

De sosiale sakramenter

Det gjenstår å omtale to andre sakramenter. Disse kalles ofte *sosiale* fordi de ikke gis til en person først og fremst for hans egen skyld, men for at han ved dem skal kunne tjene andre, gi liv og styrke til andre. Dette er *ekteskapets* og *prestevielsens* sakramenter.

At *ekteskapet* er nødvendig for å skaffe fremtidige borgere til himmelens rike, er jo klart nok. Det er ikke bare nødvendig å gi barna naturlig liv, men også å oppdra dem til å kunne bruke alle sine naturlige evner som harmoniske mennesker. Intet kan her erstatte familiens rolle. Som foreldre deltar mennesker på denne måte i Guds skaperverk. Dette gjelder også i ekteskap som ikke har sakramental karakter. Ved Kristus er imidlertid foreldrekallet blitt hevet opp til noe meget høyere, til en deltagelse i Treenighetens indre liv. Familien blir et lem på Kristi legeme. Det naturlige farskap blir en avspeiling av Faderens evige forhold til Sønnen, og den Hellige Ånds kjærlighet binder familiens medlemmer sammen slik at de gjensidig gir hverandre del i Guds nåde.

Også ved *prestevielsen* blir mennesket løftet opp til et umiddelbart tjenende forhold til Den hellige treenighet. Av Faderen mottar de et åndelig farskaps gave, — av den Hellige Ånd evnen til å lede og å opplyse og styrke andre i deres overnaturlige liv, — og av Sønnen mottar de den guddommelige makt til å tilgi synder og til å forvandle brød og vin til hans legeme, slik han selv gjorde det i den siste Nadverd. Sine apostler og deres etterfølgere, biskopene, gir han fylden av alle disse gaver slik at de også får makt til å overføre dem til andre. Ved deres makt forblir Kristi menneskenaturs realitet og guddommelige kraft hos oss alle dager inntil verdens ende.

Det underlige ved den kristne lære om presteembetet er ikke at dens fullmakter er begrenset til en særlig gruppe mennesker og må overføres ved et særlig sakrament. Det vidunderlige er at overhodet noen er betrodd å representere Gud på denne måte. Måtte ingen fordriste seg til å tro at de kan det uten hans sakramentale fullmakt!

Et budskap fra PORTUGAL

St. Olav har fått et brev fra en ung portugisisk dame. Hun skriver:

JEG UNDRES OM det kan ha noen interesse for dere å vite opprinnelsen til navnet Fatima? Det knytter seg til en gammel legende fra en hendelse i 1158. Portugals første konge, Dom Alfonso Henriques, var i krig med kong Mahomet som hersket over halve riket. En vårdag red en flokk knekter avsted, ledet av den berømte kaptein, Dom Gonçalo Herminques. Noen av de unge ble tatt tilfange og ført til Dom Alfonso. Kongen roste Dom Gonçalo for denne dåd og lovte til gjengjeld å oppfylle hans ønsker.

— Til minne om denne dag vil jeg be Deres Majestet om å få Fatima til ekte. (Hun, den vakre mauriske prinsesse, datter av kong Mahomet, var en av de unge fangene.)

— Du skal få ditt løfte oppfylt på den betingelse at hun går over til vår tro og at hun er villig til å ekte deg.

Fatima gikk med på dette. Etter de nødvendige instruksjoner i den katolske tro, ble hun døpt og fikk navnet Oureana. I bryllupsgave fra kongen fikk Dom

Gonçalo byen Abdegas som også ble kalt Oureana — våre dagers Ouerem.

Den vakre prinsessen døde ganske ung. Hennes husbond levde resten av sitt liv til Guds ære, i cisterscienserkløsteret Alçobaca.

Denne legende er siden overlevert fra generasjon til generasjon. Således forsvant navnet Fatima aldri fra katolsk portugisisk miljø.

Fatima er navnet på en liten, fattig landsby, beliggende omtrent midt i landet.

Det var her en morgen i 1917 at Lucia, 10 år gammel, hennes kusine Jacinta (9 år) og fetter Francesco (7 år) ble hovedpersonene i et slikt eventyr som kan hende kristne barn: å se og tale med Himmelens dronning.

DET SOM SLÅR den som for første gang kommer til Fatima, er den kjempestore samlingsplassen foran basilikaen midt i dette karrige landskap. Plassen heter Santuario. Den 13. mai og 13. oktober (første og siste dag for visjonene) er plassen fullpakket av folk. 13. mai 1955 valfartet ca. 1/2 million mennesker hit.

Pilegrimene bruker alle mulige fremkomstmidler: Tog, busser, biler, sykler — . Side om side med en luksus-Cadillac kan man se hestedoninger og esler. De siste har ofte startet 10—15 dager og mer, før Cadillacen. Alle har det samme ønskemål: Å nå Fatima for enhver pris.

Bare en brøkdell kan få tak over hodet og varme

Om sakramentene i sin alminnelighet

Som alle realiteter er sakramentene vanskelige å definere. Bare tankekonstruksjoner kan uttømmes i få ord. Men etter en nå klassisk definisjon er sakramentene *tegn på nåde som samtidig gir den nåde de uttrykker*. Det er lett nok å bevise at de som tegn har et symbolsk innhold. Det er det aldri noen som har betvilt. Men dette har de felles med mange andre elementer i gudstjenesten. Der mange selvbestaltede lærere går feil, er hvor de sier at de *bare* er symboler og bønner. De er noe uendelig meget mere. Det symbolske er en åpning for vår tanke, slik at vi i troen skal kunne gripe den overnaturlige realitet som Jesus har knyttet til symbolet.

Sakramentene virker ikke automatisk. De er riktignok uavhengige av prestens moralske kvaliteter, men deres frelsende kraft er avhengig av at den som mottar dem virkelig *vil* utføre den hellige handling i samsvar med Kirkens praksis. Denne vilje forutsetter en levende *tro* på sakramentets realitet og dermed på kristendommens side til å bli forenet med Gud i samsvar med vedkommende sakraments natur. Denne vilje må f. eks. i Skriftemålet ta form av en levende anger for synden.

Sakramentene er som vi ser grunnlaget for det kristne liv. De er trinn i det frelsesverk som ble muliggjort ved den Guddommelige Sønnens menneskevordelse og som ble åpnet opp for hver og en av oss da Korsofferet var fullbyrdet og lanssen åpnet vegen for oss inn til Jesu hjerte.

Dersom Kristus ikke hadde etterlatt oss disse realiteter, ville verden og menneskene vært de samme og fortsatt som de samme etter hans himmelfart. En ny morallærer hadde funnet sin plass etter Buddha, Konfusius og Sokrates, men vårt forhold til Gud hadde vært uforandret. Det var nødvendig

for oss at Gud ble menneske og det er nødvendig for oss som lever 1900 år etter, at Gud fremdeles er til stede blant oss og tilgjengelig for oss ved sitt legeme og ved den kraft som utgår fra dette legeme.

Men sakramentene er ikke hele Kristendommen. En kristen som ville redusere sin kristendom til mottagelse av sakramenter, gjerne daglig mottagelse for den saks skyld, ville la seg narre like meget som den som ville redusere kristendommen til bare *tro* eller til bare gode *gjerninger*. Her som ellers avslører ordet «bare» vranglærerne. Den kristne lære er at det er først når sakramenter, tro og liv går sammen, at vi er og forblir Guds barn i Kristus.

I ordet: «Jeg er veien, sannheten og livet» viser Kristus oss denne sammenheng. De tre ting er forenet i hans person. I sakramentene er han *veien* og vår næring og styrke på veien. I den kristne lære er han den *sannhet* som gjør oss fri til å bryte opp fra der vi nå er og til å finne og følge veien hjem. I de helliges samfunn er han vårt *liv*, kraften og innholdet i den bønn og de gjerninger som vi elsker og tjener Gud og hverandre med. Kristus er alt i alle på hvert av disse tre plan: det sakramentale, det læremessige og det praktiske, som sammen danner vårt liv i Gud.

Denne korte artikkel har ikke kunnet utvikle hvordan disse syv sakramenter har vært praktisert i Kirken gjennom alle tider. De seremonier og bønner som danner rammen om dem, kan variere; men i sin kjerne er sakramentene i dag de samme livgivende realiteter som de var i apostelkirken. Dette fremgår klart av Det nye testamente som inneholder tallrike henvisninger til den sakramentale praksis som var til stede før dets bøker ble skrevet. (I det alfabetiske sakregister i den katolske utgave at Det Nye Testamente er de viktigste av disse steder samlet.)

Edvard Dahm Vogt.

„KINESISK VÅRLUFT“ enda en gang

Til red. av St. Olav.

Er jeg uhøflig når jeg sier at jeg synes Deres lange kommentar til mitt innlegg i St. Olav (16.12.55) var litt unødvendig?

Egentlig skulle det ikke være påkrevet å forklare min reaksjon, enhver som leser Deres og mitt innlegg vil forstå at vi er helt enige i vårt syn på tortur. Både De og jeg fordømmer den i enhver form.

Hva jeg derimot forsøkte å komme frem med, var en forklaring på *hvorfor* vi opplever slike tragiske hendel-

Marias forbønn og lovte å ta med hele familien til Fatima hvis hustruen greide påkjenningen.

— Og her er vi, sier han smilende. Siden Madonna så på min kone, er hun blitt like sterk som jeg! —

Mens jeg holdt på å betjene disse heltmodige menneskene, la jeg merke til et kvinneansikt på ruten. Da jeg trodde kvinnen var for beskjedne, gikk jeg ut og bad henne komme inn.

— Nei takk, jeg vil holde det løfte jeg ga om bare å spise brød og drikke vann på turen hit.

— Kom du gående hit?

— Ja, det tok meg 10 dager.

— Du ser kald ut. Det blir snart natt. En kopp varm melk vil gjøre deg godt.

— Nei tak, sa hun. Jeg kunne nok bryte et løfte til deg, men ikke til Vår Frue.

Jeg sto en stund og så på henne. Så gikk jeg skamfull inn igjen.

DET BLE NATT og med den noen timers mindre arbeid. Min søster og jeg gikk over Santuario for å be foran det hellige sakrament som var utstilt hele natten. Det var ikke så mange folk på plassen nå, kl. 4. Mange sov, enten i klostrene nær ved eller i sine biler og busser. Men mange holdt seg våkne hele natten — sittende, knelende med sine tente lys. Vi hørte svak mumling av dem som ba rosenkransbønnen. Det kan ikke være tvil om at Maria hørte dem som hele natten holdt vedlike kontakten med henne. Time etter time holdt de på mens lysenes svake skinn kastet blafrende skygger i den lette nattebrisen.

Hver sjel hadde sin hemmelighet, hvert ansikt sin forventning. Hvor mange av dem hadde sitt tunge kors å bære? En felles forventning fyller oss alle: Russlands omvendelse. Marias budskap under den tredje visjonen, 13. juli 1917, lød jo:

— Dersom folkene hører mitt råd, vil Russland bli omvendt og verden vil få fred. Hvis ikke, vil det bli spredt sorg ut over verden, kriger vil oppstå og Kirken vil lide. —

Våre hjerter ber at Gud vil gi vår generasjon den samme sterke tro og det mot som fikk martyrene til å tåle så meget.

Vi portugisere ser på miraklet i Fatima som et stort privilegium for vårt land, men vi ser det også som et grenseløst ansvar som er lagt på oss overfor Gud, Kirken og vår tids historie. Vi mener at en av våre plikter er, så godt vi kan, å gjøre Marias budskap kjent for alle folk.

Maria Magdalena de Lancastre.

måltider. Alle de andre sover under åpen himmel. De aller fleste kommer til Fatima på sine bare ben. De kommer i flokker, venner og kjente fra samme bosted. Kvinnene går først. Deres bevegelser er rytmiske og grasiøse, takket være de røde kurvene som er fylt med det de trenger underveis og som de alltid bærer på hodet. Ikke så sjelden inneholder disse kurvene bare brød og vann da mange ikke har penger til å niste seg ut for lengre tid. Kommet frem til Santuario, er det første de gjør å be, som bare de kan be og som er et umiskjennelig bevis på kontakt med Gud. Ofte faller de i søvn av tretthet, men de prøver først å nå det lille kapellet som er bygget på stedet for visjonene.

En fremmed vil neppe synes at disse menneskene er noe tiltalende syn. Vi ser det som et mål som er nådd — å ha kommet frem til Vår Frue.

Ingen kunne finne på å forstyrre dem. Har de ikke den beste plass på den sosiale rangstige, så skal de i allfall ha den beste plass her på dette velsignede sted.

DEN APOSTOLISKE NUNTIUS, Fernando Cento som har vært i vårt land i noen måneder, ble rørt til tårer første gang han så disse flokkene av fattige mennesker og deres tillit og tro. Han mente noe måtte gjøres for å holde på dem som pilegrimer. Kanskje de kunne komme til å gå trett av alle strabassene. Særlig ønsket han varm mat for dem.

Så utrolig det enn kan høres, var det på 2 uker reist en vakker paviljong på venstre side av basilikaen, men da hadde også alle gode krefter gått sammen om å oppfylle Fernando Centos ønske. Alt ble formidlet gjennom den internasjonale katolske organisasjonen, Caritas. Pavens delegat, kardinal Ottaviani, velsignet paviljongen dagen før den 13. mai i år.

Så begynte et hardt arbeid med å fordele 50 000 måltider. Vi var 7 unge piker til dette, men hadde alle slags maskiner til hjelp. Men jeg skal si vi kom ikke sovende fra det!

Blant alle var det særlig en familie som gjorde inntrykk på meg: Far, mor og seks barn, hvorav den minste bare var fire måneder. Den nest minste var så liten at hun knapt hadde lært å gå. Denne familien kom fra en landsby nord i landet og hadde gått på sine ben i 18 dager (411 km). De gikk tilbake også. Underveis bad de om mat og nattelosji og visste at de fikk det, for det er aldri noen som nekter pilegrimer det de trenger underveis. Den unge mor hadde vært døden nær siste år under en fødsel. Hennes husband bad om

Den pavelige delegat kardinal Alfredo Ottaviani velsigner Caritas-søstrene i Fatima.

ser som i Kina i dag, *hvorfor* tortur også har rammet uskyldige mennesker, bl. a. katolske misjonærer: forfølgelsen er mange generasjoners oppdemmede og voldsomme hat mot den hvite manns dominerende og ødeleggende herredømme over en innfødt befolkning. Derfor mente — og mener — jeg at vi istedetfor å fordømme og ironisere, burde forsøke å se voldshandlingene mot denne bakgrunn, og muligens komme frem til at årsakene delvis ligger hos oss selv, noe som skulle skape en litt mer forsiktig, jeg tør si ydmyk innstilling hos oss overfor de innfødte, uten at vi derfor skulle forsvare voldshandlingene. Med et slikt sinnelag kunne vi kanskje litt etter litt vinne tilbake kinesernes tillit, og dermed rydde av veien de misforståelser som har vært årsak til de mange tragiske hendelser vi opplever i dag.

Alle som leser om kardinal Thomas Tien-Ken-sin's og biskop Alfonso Ferroni's skjebne, vil bli rystet og bedrøvet, den samme sympati vil også bli vist mot de mange ukjente som har gjennomgått en grusom og urettferdig skjebne i alle land. Kanskje kan vi imidlertid tro, at den aller største del av befolkningen i disse land ikke har noen skyld i det som har skjedd og som fremdeles skjer? Er det for optimistisk å håpe at en gang vil man også i disse nasjoner stå helt uforstående overfor tortur og vold? Helt barbarisk kan vel verden ikke bli på ny etter 2000 års kristendom.

Grunnen til at Den Kinesiske Folkerepublikk blir holdt utenfor De Forente Nasjoner tør man vel gå ut fra skyldes andre årsaker enn de redaktøren antyder. Skulle hans formodning være riktig, måtte nok det nåværende medlemstall betydelig reduseres, norske og utenlandske politikere viser oss også tydelig at det er andre motiver som spiller inn.

Nan Paus-Knudsen.

P.S. At den anonyme «J» ikke hører hjemme i Bergen, har vel neppe betydning i denne sak.

*

Vi er selvfølgelig villig til å se at all forfølgelse har en bakgrunn. Og det er sjelden den trer så tydelig fram som ved forfølgelsen av Den katolske kirke i etterkrigens China.

Det *fremmedhat* som den ærede innsender peker på som en forståelig bakgrunn, kan, etter vårt kjennskap til tingene, ikke aksepteres som den dominerende grunn. Fremmedhatet sto som politisk faktor frem i China for alvor ved århundreskiftet, som omslag fra hatet mot det sviktende keiserdømme. Det kom til å gjelde alle de stormakter som var implisert i kappløpet om handelen på China, men politisk var det mest innbitt overfor nabomaktene Japan og Russland, som ved sine regulære krigsføringer i landet var blitt Chinas arvefiender. Når det gjelder vår egen generasjon — og det er den denne meningsutveksling bør gjelde — så la oss slå fast: Det var takket være alliansen med Vestmaktene at China ved den annen verdenskrigs slutt fikk knekket den japanske trusel og innflytelse etter at det imperialistiske Japan gjennom 14 års krigsførsel hadde krevet millioner av kineseres liv og ytterligere hadde forarmet landet. Det falt ikke Russland vanskelig å være Vestmaktene allierte i befrielsen av China og seieren over Japan. Den kommunistiske flanke lå allerede bred og trimmet omkring i storparten av det kinesiske rike, parat, selvfølgelig, til å slutte opp om en så opportun allianse. Hva som siden skulle følge — utnyttelsen av seieren til fordel for et sovjetrepublikansk China — var intet annet enn

ventet. Generalissimus Tsjang-kai-sjek var den nasjonale leder de kinesiske kommunister vel aller sist kunne samle seg om, bitter motstander av kommunismen som han var og beklagelig hårdhendt i sin framferd mot den i tidligere dager. Og her er vi vel ved sakens kjerne: Tsjang selv var kristen (metodist), og hans naturlige åndelige og politisk orientering mot vest ble det beleilige *politiske påskudd* hos de kommunistiske makthavere i etterkrigens China til forfølgelse av de kristne, uansett konfeksjon, landsmenn så vel som fremmede. Bakgrunnen er ikke det gamle fremmedhat eller hatet mot den hvite mann: kommunismen i China tåler og støtter seg på sovjetrussiske agenter, som både er *fremmede* og *hvite*, og den vender sverdet mot de innfødte kristne like raskt som mot de fremmede misjonærer. Linjen er klart lagt opp av Moskva selv: Kristendommen må ikke få anledning til å bli et bånd mellom Det fjerne østen og den kristne demokratiske verden. Verden skal foreløpig være *to*, ikke *én* — det manifesterer Kreml daglig like for øynene på oss. Men siden...

Fra kristendommens barndom til i dag har de ateistiske makthaveres påskudd til forfølgelse aldri vært uvitenheten om de kristnes forpliktelser ikke bare overfor Gud, men også for Cæsar. Tvert om vet de det så altfor godt. Men makthavere som i sin livsfilosofi ikke regner med noen Gud og hans forpliktende imperativ overfor dem som tror på ham, de må nødvendigvis materialisere menneskeverdet til noe i forhold til makthaverne selv eller den statsidé de er bærere av. De borgere som ikke godtar denne verdiskala, blir automatisk fiender av keiseren, føreren, staten, folket. Og det skal være sikkert: *De er og kan ikke være noe annet*. Men de er ikke fiender av det slag som er hjemfallen til arrest og tap av liv. De ber bare om fritt leide for sin tro og sin kirkegang og om rom for troens ekspansjon. I hvilket ateistisk inspirert diktaturland har det siste vilkår blitt gitt? I intet. Der står vi i dag. Og der står det kommunistiske China i dag.

Men la oss endelig ikke identifisere det noble kinesiske folk med det regime som i dag rider det som en mare. Få folketyper er vel mindre egnet til å formes av kommunismens personlighetstying enn de så utpreget individualistiske og meditativt anlagte kinesere. Fremmede makters *utnyttelse* av folkets flid og landets naturlige rikdommer satte dessverre inn der problemenes storhet ropte på *kompensasjon*. Dette har vår tid endelig innsett. Det er derfor dobbelt tragisk at dette gamle kulturfolk i dag på ny skal bli utnyttet *mot folkets innerste ønsker* og kanskje for størstedelen gå opp i kommunismens sjelige smeltedigel.

Til slutt: Spørsmålet om forfølgelse har i og for seg intet med rasens og befolkningens beskaffenhet å gjøre. Det er *ledemotivet* som er faren, og den er alltid iboende der hvor de jordisk-politiske mål kolliderer med de etiske grunnsyn. Da er det at *påskuddene* til overgrep melder seg, og vi er inne i en generalisering av godt og ondt til begge sider, til venn og fiende før vi har fått tenkt oss om, slik at også vi, som mener oss å være av god vilje i arbeidet for den mellomfolkelige forståelse, kan komme til å bli innbyrdes misforstått.

Når vi så utførlig kommenterer frk. Nan Paus-Knudsens innlegg, så er det ikke minst for å møte henne i hennes egne bestrebelse på å komme de urettferdige generaliseringene til livs som er blitt til så alvorlige hindringer i det felles fredsarbeide.

Red.

BLIKK på TIDEN

■ Jule- og nyttårsfeiringen er «vel overstått», for øvrig ikke uten å etterlate inntrykket av at Handelsstand og restauranter mer og mer i Norge «overtar» kristendommens annen største kirkefest. Det religiøse mysterium at «Ordet ble kjød og har bodd iblant oss» er snart i manges bevissthet stemt ned til én del nisse-karneval, én del kulinariske utskielser og én del lett sentimental hjemmehygge. Selv «Dagbladet» uttrykker i en leder (23. desember) sin bekymring over at ikke bare julen, men hele desembermåneden snart er forandret til en eneste glorete varemesse.

Ikke alle tar så profant på julen. Et eksempel på det motsatte kommer — paradoksalt nok — fra Montmartre. For seks år siden samlet 850 pariserstudenter seg en adventsdag og gikk syngende gjennom Paris' gater opp til Montmartre, til Sacré-Coeur for deroppe, med hele millionbyen for sine føtter, å nedbe en gledelig jul over fattig og rik, troende og vantro. Påfunnet ble en tradisjon, og i år var de 5 000 studenter — ett av mange indisier på ekspansjonskraften i fransk katolisisme idag. Vår kollega «La Croix» (19. desember) som beretter om fenomenet skriver blant annet:

«På balustraden foran Sacré-Coeur-basilikaen våket studentene over Paris. Fra høyden har en utsyn over hele byen, ja, den som ber ser ennå mer: Lidelsens Paris, tårenes Paris, slitets Paris, håpløshetens Paris, fornøyelsenes Paris, bønnens Paris . . . Studentene glemte heller ikke i sin forbønn dem som hadde hånet og ledd langs fortauene under deres tog gjennom storbyen. Også for dem ble Kristus menneske. Også for dem ble denne messen sunget.»

■ Det har hendt vi har vært udi hårene på dr. teol. Per Lønning, og det med adskillig grunn hva hans manglende innsikt i katolisismen anbelanger. Men Lønning har også andre og staseligere fjær i sin hatt. Nu sist har han meget bestemt og med velgjørende klarhet gitt uttrykk for hva vel den langt overveiende del av det norske kristenfolk — uansett konfeksjon — føler ved nyhetsmeldingen om at residerende kapellan Ragnar Forbech har mottatt Stalinprisen. For både katolikker og protestanter er den systematiske og doktrinalt begrunnede forfølgelse av kristne bak jernteppet et stadig åpent og blødende sår. Den mest elementære erindring om den hjemlige kirkekamp under Norges okkupasjon gjør det svært enkelt å sette seg inn i hva de må føle, de kristne som bare noen flyturer borte står i en daglig opprivende kamp for å bevare den kristne samvittighet ren i brytningen med et totalitært system. Pastor Forbechs utilitelig naive Moskvareise blir på den bakgrunn et dypt forstemmende faktum som ikke lenger kan betraktes som en «privatsak». Lønning skriver blant annet («Morgenposten» 22. desember) under titelen «La prisen fare!»:

«I våre betregnte og kjempende medkristnes navn, deres som under politiske påskudd sitter fengslet for sin tros skyld, deres som fører den fortvilte strid mot marxiseringen av folkesjelen videre, deres som er i ferd med å gi opp og som speider etter forståelse og støtte, i deres navn bønnfaller jeg Dem, pastor Forbech: Frasi Dem Stalinprisen! Som et dolkestøt i ryggen på millioner kjempende medkristne vil det virke om De tar imot denne belønning. Vær sikker: Deres navn vil bli slått stort opp i propagandakrigen mot menighetene. Deres hyggelige smil skal brukes til å berolige kirkefronten: ingen røvere i skogen! Men det må ikke skje. De må ikke la Dem bruke til dette.»

Pastor Forbech's meget blåøyede svar («Morgenposten» 28. desember) viser at det både kommer til å skje og at han lar seg bruke til dette. Som privatperson. Eivind Berggrav's kirke kler det nemlig ikke.

■ En annen pris er adskillig mer betimelig plasert: Årets Nobel-fredspris er nylig av Stortinget's Nobelkomité overrakt de humanitære instanser som bærer ansvaret for det internasjonale flyktningearbeide. Dette er aktiv innsats for freden: Lege de sår på sjel og legeme som holder hevners og revansjens lidenskaper levende i sinnet fordi hver dag med sin pine og sin grå trøstesløshet minner om uretten. At prisen anvendes til utviklingen av en større leir for flyktninger gir berettigelsen av tildelingen et ganske særlig relieff. Direktør Gunnar Jahn pleier med all sin litt tunge høytidelighet være den perfekte overrekker av pengene under den obligate seremoni i Universitetets Aula. Ved denne anledning grep vi imidlertid direktøren i en — riktignok mikroskopisk! — smakløshet. I omtalen av hollenderen dr. van Heuven-Goedhart, primus motor i det internasjonale flyktningearbeide, sa han blant annet at han aldri, i sitt strev for flyktningene, var redd for «å tale Roma midt imot». Det er jo et selebert sitat, og den nevnte doktor har sikkert mange trege bøyger og strenge autoriteter å bakse med: Nestekjærlighet er som regel raskere og oppfinnsommere enn byråkrati — for å si det mildt. Men av alle dem som han har måttet motsi er sikkert «Roma» den siste — billedet er særdeles uheldig valgt. Ikke minst oversatt til andre sprog og lest av mennesker som ikke kjenner hentydningen til verslinjen i «Ja vi elsker —» må det virke fullstendig barokt. Nettopp Vatikanet's enorme innsats og store fortjenester i det internasjonale flyktningearbeide gjør uttrykket også en smule forbløffende. — Endog som lapsus, og selv i et land hvor det hører til de slappere tankevaner å spørre seg om der dog kan komme noe godt fra Rom!

■ Vi har vært inne på det før, men det tåler både én og to gjentakelser: Den daglige nyhetstjenesten til norsk presse når det gjelder fenomener som på en eller annen måte angår katolisismen (det ender med å bli nokså meget i den verden vi lever i) er både usannsynlig slett og skandaløst tilfeldig. I mangel av egne, kompetente korrespondenter i de katolske hovedsentra, fremfor alt Rom, er avisene med eller mot sin vilje åpenbart prisgitt internasjonale byråer som enten ikke kan eller vil skille likt fra ulikt, viktig fra ubetydelig, karakteristisk fra tilfeldig. Både fra pressens og fra publikums synsvinkel er det under enhver omstendighet å beklage. Vi blir føret, i og utenfor avisenes «idiot-stoff-spalter» med de merkeligste bisarrerier: at en Madonna-statue i Reims har blunket med øyne eller at paven er blitt overrakt en støvsuger. Vi får derimot lite eller ingenting av det faktiske, saklige stoff som jo alene kan forklare at den katolske kirke inntar den stilling den har i den internasjonale bevissthet: Dens levende kontakt, både doktrinalt og praktisk, med samtidens religiøse, kulturelle, sosiale, politiske, intellektuelle liv. Dens stillingtagen til brennende samtidsproblemer som for eksempel kommunismen, befolkningsreguleringen, flyktningeproblemene, atomvåpnene, og mange andre spørsmål føles sikkert ikke forpliktende for flertallet av det lesende publikum i Norge. Det vedkommer bare ikke saken: I og med at den oppfattes som normativ for de millioner av mennesker som utgjør det største av de kristne kirkesamfunnene, og det eneste av dem som virkelig er internasjonalt, dreier det seg her om et verdensanliggende av førsterangs aktualitet, enten det passer oss eller ikke. Selv nokså intelligente norske iakttagere har sikkert gjort den erfaring, at katolisismens innflytelse og fremgang i gamle og nye kultur nasjoner i og utenfor Europa fortøner seg som et komplett mysterium på bakgrunn av den groteske karikatur man får av livet innen den katolske kirke ut fra norske nyhetskilder. Vi kommer aldri lenger enn til de utypiske kuriositeter. De store forklarende linjer unnslipper oss.

Liturgi og Musikk

En mystiker i ny fransk musikk

Det er ikke lett for samtiden å være rettferdig mot sin kunst og sine kunstnere, det viser historien med all mulig tydelighet. Man leser med vemodig forundring om den behandling som ble f. eks. César Franck og Debussy til del, og det av høyst kompetente og kultiverte folk.

César Franck ble uten nåde rangert på en liste over «kjedelige musikere», og en kunstnerpersonlighet som Gounod hadde bare sarkasmer til overs for hans Symfoni (som siden er blitt så berømt). Debussy ble spådd en meget beskjeden fremtid av en så opplyst musikkritiker som Camille Bellaigue.

Slikt burde mane til aktpågivenhet hver gang en står over for et nytt verk, men det er visst lettere sagt enn gjort. Når det nye kommer og rokker ved ens vane-messige forestillinger, har reaksjonene lett for å ligne hinannen til alle tider.

Så også da Olivier Messiaen presenterte seg med sin musikk. Det må riktignok innrømmes at hans tilfelle virket mer komplisert enn de fleste. Han presenterte seg ikke bare som en ny musiker med et nytt tonesprog, men også som dikter og religiøs mystiker. Stykkene hans bar navn inspirert av Bibelen og den mystiske litteratur, og de var som regel ledsaget av lange forklaringer av en noe selsom karakter (notes inexplicatives: «uforklarende forklaringer», som en av hans kolleger har bemerket —).

Hva skulle man godta og hva forkaste i alt dette? Gikk det an å godta det ene og forkaste det andre, eller hørte alt så ubrytelig sammen at det bare kunne bli tale om å ta imot det hele eller ingenting?

■ Edvard Dahm Vogt behøver neppe noen særlig presentasjon for «St. Olav»s lesere. Men vi noterer oss med glede hans lette penns fribytterliv rundt om i dagspressen. Den har jo en viss journalistisk schwung over seg — nesten dagblad'sk i sin slagkraft var en tittel han(?) en gang satte over en av sine artikler i «Arbeiderbladet» om Pius den 10.s helgenkåring: «Djevelens advokat tapte saka mot Pius den X!»

I «Morgenposten» nylig (28. desember) finner vi en god og tankevekkende artikkel fra hans penn under tittelen «Angelico og renessansen», i anledning av 500 års jubileet for dominikaner-maleren Fra Angelico's død. Han går løs på den vanlige forenklete oppfatning av «renessansemennesket» som vel ikke minst den sveitsiske historikeren Jacob Burckhardt må bære ansvaret for. Treffende er hans anskuelige kontrast mellom Rafael og Fra Angelico; idet han stiller opp mot hverandre innskriftene på deres graver:

«De ligger begge begravet i Roma. Rafaels grav er i Pantheon, et hedensk tempel som uforandret ble innviet til kristen kirke. Angelico's er like i nærheten, i St. a Maria sopra Minerva, en gotisk kirke som er bygget over et Minervatempels ruiner. Den ene innskrift sier i stolt selvfølelse: «Her hviler Rafael. Da han levde, fryktet naturen for å bli overvunnet. Da han døde, fryktet naturen for selv å måtte dø.» Den andre har en selvbevissthet av en annen natur: «Jeg er Giovanni, født i Toscanas blomst (Firenze). Jeg roser meg ikke av å ha vært en ny Apelles (Antikkens store maler), men av at jeg har gitt hva jeg hadde til de fattige. Noen verk forblir nemlig på jorden, andre i himmelen.»

Fr. Candidus.

Dette sammen med de vanskelige spørsmål om musikkens objektive uttrykksmuligheter, om symbolikk og realisme og om forholdet mellom religion og kunst ble livlig diskutert i Frankrike på denne tid, og langt utover de vanlige musikkretser. Etter hvert inntrådte det en avklaring, man kom mer og mer til det resultat at det beste var å vurdere Messiaens musikk som ren musikk. Viser det seg at den inneholder de kvaliteter en bør kreve av god musikk, så er problemet løst så langt det kan løses. For virkelig god kunst er «inspirert» og kan ikke unnlate å tale om sitt opphav, enten det nå skjer på den måten som komponisten har antydnet i sine titler, eller på en hvilken som helst annen måte, etter den enkeltes temperament og åndelige utviklingsmuligheter.

Hadde Messiaen gjort som Debussy, i Preludiene for klaver, ville spørsmålet blitt enklere helt fra begynnelsen. Som bekjent, plaserte Debussy sine titler ved slutten av hvert stykke og antydnet slik, med stor respekt for tilhørerne, at det sto dem fritt å legge det de ville i hans musikk, men «jeg hadde den og den idé i tankene da jeg skrev den — »

Det er allerede over 25 år siden Messiaens første komposisjon kom ut, et hefte Preludier for klaver som viste meget av hans egenart. Dette var i 1929, før hans utdannelse ved Paris-konservatoriet ennå var avsluttet. Ved sin avgangs-eksamen i 1930 kunne han se tilbake på ikke mindre enn fem førstepriser i de forskjellige fag. Som lærer hadde han hatt berømte musikere, bl. a. Marcel Dupré og Paul Dukas.

Nå tok han på egenhånd fatt på studier av gresk og indisk musikk og han studerte også forskjellige naturvidenskapelige problemer. Da han så for alvor begynte sin komponistgjerning, var det støttet av en sjelden solid og allsidig fagkunnskap.

I 1931 ble han ansatt som organist ved Treenighetskirken i Paris, en stilling han stadig ivaretar. I 1936 stiftet han sammen med tre andre komponister «Jeune France», en komponistgruppe som har virket meget til fremme av moderne musikk.

I disse årene kom også de orgelkomposisjoner som først fikk folk til å spisse ører: «Syn av den evige Kirke», 1932, «Himmelferden», 1934, «Herrens fødsel», 1935 og «De herliggjorte legemer», 1939.

Men det var med de romanser, klaverkomposisjoner, kammermusikk- og orkesterverker han skapte under og etter krigen at han definitivt befestet sin stilling som en forgrunnsfigur i ny fransk musikk og fikk voksende innflytelse over hele verden forøvrig. Det er nok å minne om den oppsiktsvekkende mottagelse av hans originale og gripende verk «Tre liturgier» («Trois petites liturgies de la présence divine» — for damekor og orkester), Paris 1945.

Messiaen satt i tysk fangenskap i Schlesien under krigen. Her komponerte han en kvartett for fiolin, klarinett, cello og klaver med den betegnende tittel: «Kvartett for tidenes ende». Under krigen skrev han også sitt store verk for to klaverer: «Amen-visjoner», som visst er det eneste større verk av ham vi hittil har hørt oppført her hjemme.

Etter krigen har han, avbrutt av vidstrakte konsertreiser, delt sin tid mellom orgelet i «Trinité»-kirken, sine komposisjoner og sine elever ved Paris-konservatoriet hvor han underviser i bl. a. komposisjon og estetikk.

Hans omstridte tonesprog bygger på elementer både fra eldgammel og ny musikk. Allerede som barn skal han på egenhånd ha funnet frem til kirketoneartene som ble en del av grunnlaget for hans musikk. Så har han villet lære rytmisk deklamasjon av de indiske «ragas», melodisk linjeføring av den gregorianske sang og klangrikdom av russiske komponister og av Debussy.

Han følte behov for et slikt sprog for å kunne uttrykke det han hadde på hjertet, akkurat som Debussy en generasjon tidligere måtte forandre på det tonesprog som da var alminnelig for å finne uttrykk for sine intensjoner. For Debussy gjaldt det naturmystikk, for Messiaen den kristne mystikk. «Jeg vil at min musikk skal være en trosbekjennelse... Om den rører ved alle ting, skal den aldri høre opp å røre ved Gud,» har han både uttalt og skrevet. Han minner på mange måter om dikteren Paul Claudel. Som Claudel er en «kosmisk» dikter, vil Messiaen være en «kosmisk» musiker, dikte om alt, «fra det grinende til det sublime», og ikke stanse på terskelen til de uendelige rom —.

Pater Thoralf Norheim, O. P.

Boktrykker Harald Thronsen

Like før jul, på dagen etter sin 78-års fødselsdag, døde boktrykker Harald Thronsen, Oslo, rammet av slag. I en stund i forveien hadde han forlatt trykkeriet, om fremdeles var hans kjæreste tilholdssted ved siden av hjemmet. I 1900 hadde han sammen med sin far grunnlagt Thronsen & Co. Boktrykkeri, men ble snart alene om ledelsen av bedriften. Med uopplitelig energi og faglig dyktighet har han skapt et meget ansett trykkeri i hovedstaden, og det var et grunnsolid firma han i 1948 overlot til sine to sønner, boktrykkerne Arne og Fritz Thronsen, som siden da har ført sin fars verk videre med utvidelser og moderniseringer.

Siden 1938 har vårt blad — bortsett fra en kort periode — blitt trykt hos Thronsen & Co., og juleheftet «Kimer i Klokker» uavbrutt siden 1939. Dertil kommer en rekke andre løpende publikasjoner som bispedømmet står for.

Idet vi gir uttrykk for vår dype deltagelse ved den avholdte seniorsjefs bortgang, vil vi gjerne overfor de nåværende sjefer og deres dyktige personale gi forsikringen om den glede vi i hele denne tid har hatt av samarbeidet og takke for den forståelse som er kommet oss til gode i løsningen av vår oppgave og våre ønsker.

«Ungdomsforbundets Venner»

På Bispedømmets Ungdomsforbund hviler et tungt ansvar når det gjelder å sikre kontinuiteten i ungdomsarbeidet. Ungdomsforbundet står for utgivelsen av ungdomsbladet «Ignis», forbereder deltagelsen og gjennomføringen av den årlige Nordiske Sommerskole og gjør sitt ytterste for å fremme katolsk ånd i våre unge rekker etter det mandat som Den kirkelige øvrighet har gitt forbundet.

Ungdomsforbundet setter sin lit til sine VENNER utover landet, til dem som med et årsbidrag av kr. 100 vil være med oss i vårt arbeide for Kirkens fremtid. Uten økonomisk støtte, ingen effektivitet, ingen fremgang! De mange unge krefter som står rede til å yte arbeid, hilser nye venner velkommen!

Akersveien 5, Oslo.

UNGDOMSPRESTEN

UTLANDET:

VATIKANET

Pave Pius XII's 80 års dag.

Den 2. mars 1956 fyller pave Pius XII 80 år, og det blir hans 18. år som pave. En komité for de internasjonale katolske organisasjoner oppfordrer til under jubileumsåret å støtte «Pius XII-stiftelsen», som har til formål å styrke legmannsapostolatet på det internasjonale plan, et av pavens spesielle aksjonsområder.

Mr. Stassen i audiens.

Pave Pius XII mottok Mr. Harold Stassen, president Eisenhower's spesielle rådgiver i nedrustningssaker, i privataudiens på Castel Gandolfo i midten av november.

Protestantiske studier på Det pavelige gregorianske universitet.

Det pavelige gregorianske universitet har åpnet et spesialbibliotek for samtidig protestantisk teologi, som skal være til hjelp for studenter ved fakultetene for teologi, kirkehistorie og misjonsvirksomhet. Hittil har samlinger av protestantiske klassikere vært tilgjengelige for en tid ad gangen, mens den protestantiske avdeling heretter vil bli permanent og holdt å jour.

Bibliotekets boksamling blir en stor boksamling som jesuittpateren Camillo Crivelli har ordnet med, og til den skal så føyes nye protestantiske verk av fransk, tysk, engelsk og amerikansk opprinnelse. Biblioteket vil også ha en mengde protestantiske tidsskrifter.

Det har i noen tid vært forelesninger i anglikansk protestantisme for teologiske studenter ved Det gregorianske universitet. Det skal nå bli flere kurser om samtidig protestantisk teologi i Europa og De forente stater, hvor økumeniske spørsmål vil bli behandlet, samt protestantisk misjonsmetoder og historie.

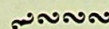
Disse forelesninger sammen med biblioteket vil lette studiene for de kandidater som forbereder doktoravhandlinger o.l. om de adskilte kirkesamfunn.

L'Osservatore Romano om Genève-konferansen.

I nummeret for 15. november har avisen en anselig leder om Genève-konferansen.

Blyvinduer Glaessmalerier

til kirker og kapeller

G. A. LARSEN

kunst- og bygningsglassmester

NORDAHL BRUNNS GATE 7, OSLO

Avgangs- eller ankomststed? spør Vatikanets avis i anledning av den gode hensikt som utenriksministrene har om å gi avkall på våpenbruk når det oppstår internasjonale konflikter.

Vatikanets offisiøse organ minner om at alle pavene siden Benedikt XV, har formålet statsmennene til å sette retten i stedet for makten. Hvis man for fremtiden loyalt og saklig ville diskutere hva som er rett og la rettferdigheten få råde, ville det virkelig være et skritt fremover som medførte nedrustning som en logisk følge.

«Å gi avkall på maktbruk i internasjonale stridsspørsmål, understreker l'Osservatore Romano, ville faktisk være å ordne dem ved hjelp av voldgift eller diplomatiske forhandlinger. Dette ville igjen bety nedrustning, for da var det ikke mer noe å frykte eller hemmeligholde.»

Avisen slutter med å si at denne logiske følge tvinger seg frem hvis man ikke vil at alt forblir i en tilstand av gode hensikter — disse gode hensiktene som både veien til Helvede og veien til krigen er brolagt med.»

BRASIL

Katolsk aksjon vil få bort slumkvarterene i Rio.

Fattigkvarterene i Rio de Janeiro som består av 150 forsteder med 400 000 beboere, skal endelig saneres. Den katolske aksjon under ledelse av mgr. Camara, erkebiskop av Rio, er gått i gang med en kampanje som antas å komme til å vare i 12 år, og målet er å få fjernet helt disse områder som etter hvert skal erstattes med moderne bygg.

De fleste av den nesten halve million mennesker som lever i slumkvarterene i Rio er emigranter. Det finnes ikke sanitærlegg der, og tyvebander opererer, så politiet våger seg ikke inn på disse områdene om natten.

I oppropet hvor kampanjen ble bekjentgjort, sier mgr. Camara: «Guds time har slått i Rio. De umenneskelige tilstander som disse menneskene lever under er en samfunnsynd som vi alle er ansvarlige for, og som vi må sone for ved å sørge for nye boliger.»

Etter den plan som er satt opp skal 1 200 familier skaffes hus i 10-etasjes gårder i løpet av 4 måneder fra nå. Samtidig vil det bli bygget en kirke, to skoler, en sportsplass, en barnehage, et hospital og en bygning hvor det gis sosial hjelp. Fire av de største byggefirmaene i Rio har gitt beskjed om at de vil arbeide gratis. Andre katolske firmaer har tilbudt seg å betale det nødvendige materiale.

DE FORENTE STATER

Negerfører takker paven for hjelpen.

En kjent negerfører i De forente stater, dr. Canning, har i et brev til pave Pius XII gitt uttrykk for sin tilfredshet med den holdning som Den katolske kirke inntar til rasediskrimineringen. Alle som er engasjert i kampen mot rasediskrimineringen må være takknemlig for Vatikanets støtte. Den kristne verden kan ikke være likegyldig overfor pavens ord, heter det.

Kirken bekjentgjør sine rettigheter i skolespørsmål.

De katolske biskoper i De forente stater har nylig offentliggjort et felles hyrdebrev kalt: «De private og de konfesjonelle skoler i De forente stater,» hvor de behandler skoleproblemet i landet.

Biskopene konstaterer først at den frihet som hersker innen skolevesenet i De forente stater, er et stort gode. De frie skoler er absolutt nødvendige, og den amerikanske mentalitet er imot ethvert skolemonopol. Ingen kan benekte de private skolers store betydning i landet. De private og konfesjonelle skoler er grunnen til De forente staters utvikling og plass blant de store nasjoner. Eliten av de amerikanske katolikker er alltid blitt utdannet på katolske skoler,

og katolisismens fremgang i dette land skyldes for en stor del skolenes virksomhet.

Skolefriheten i De forente stater er en av de største erobringer som er gjort i den vestlige verden. I De forente stater har de private skoler eksistensrettigheter som svarer til den amerikanske oppfatning av friheten. Landets høyesterett har da også erkjent foreldrenes rett til å gi sine barn den oppdragelse og undervisning de ønsker etter sin overbevisning. Det moderne religiøse liv fordrer at barna får en religiøs oppdragelse, og den er det bare konfesjonelle skoler som kan gi.

Derpå behandler biskopene Staten og skolen. Staten har rett til å forlange av borgerne at en viss del av undervisningen skal gis i skolene, men har ikke enerett til skoleundervisningen. De private skoler er eksistensberettiget ved det faktum at Staten ikke har monopol på undervisningen.

Hyrdebrevet slutter med å bekrefte at de konfesjonelle skoler utdanner gode borgere, og er langt fra noe opposisjons-element i Staten. Den kristne skole gir sine elever en omfattende undervisning idet den oppdrar dem til å vise medfølelse og til samvitighetsfullt å oppfylle sin plikter.

Jesuitter i New Yorks havnekvartner.

Gangsteruvesenet er enda ikke helt utryddet i New Yorks havnekvartner. Bandittene driver pengeutpressing mot såvel arbeidere som arbeidsledere, og det forekommer ikke sjelden mord og mishandlinger. Avsløringer av disse tilstander er for størstedelen muliggjort gjennom jesuittpateren John Corridans arbeid. Han er leder for den folkehøyskole som jesuittene for noen år siden grunnla i New Yorks havnekvartner: The Xavier School of Labour. Ved skolen studeres hovedsakelig fagorganisasjon og teknikk.

Pater Corridan og hans medarbeidere er meget avholdt blant havnearbeiderne, og selv om de ikke har overvunnet gangsterveldet enda, har de oppnådd å få satt i gang en politiundersøkelse, og de gangsterdominerte fagforeningene er blitt utstøtt av A.F.L., den amerikanske L.O.

Pater Corridans og hans medhjelperes spennende og betagende arbeide er skildret i filmen «Storbyhavnen», og det er nå også utkommet en bok om det samme, kalt «Waterfront Priest», av Allan Raymond.

ENGLAND

En katolsk biskop om de «anglikanske konversjoner».

Den katolske biskop i Leeds, mgr. Heenan, har erklært at han flere ganger har fått anglikanere fra å gå over til Den katolske kirke, fordi deres eneste grunn har vært en enkel disputt med Den anglikanske kirke.

«Vi må insistere på at de som ønsker å konvertere virkelig tror, og ikke bare står i opposisjon til Den anglikanske kirke. Den katolske kirke er ikke et tilfluktsted for utilfredsstilte anglikanere . . . Vi bør be for anglikanerne, da de er inne i en krise for tiden. De har mange vanskeligheter. Katolikken kan ikke tenke seg en Kirke som sier «min lære kan være uriktig». Anglikanerne må streve meget før de kan begripe ufeilbarheten, de er vant til det motsatte . . . Anglikanerne tror fullt og fast at Den engelske kirke er den opprinnelige, gamle Kirke. For dem er ikke religionen en makt som forplikter, slik den er for katolikken. Tvert om er de stolte av det de mener er «friheten» . . . Den anglikanske kirke går gjennom en hard tid nå. La oss vise oss som sanne venner for anglikanerne. Hjelp dem til å finne frem til åndelig fred, selv om det må medføre tunge ofre for dem.»

Presten som bragte et helt munkesamfunn til katolisismen.

Den tidligere abbed for benediktinerabbediet Caldey, pater Aeldred Carbyle, er død 81 år gammel. Pater Carbyle var grunnleggeren av et anglikansk benediktinerabbedi, og førte

OSLO

Wittusen & Jensen a.s

Trykkeri — Kontorrekvisita — Systemer

a.s Rørlegger

Tlf.: 42 41 75 — 42 41 56

Hausmansgt. 16, Oslo

Utfører nyanlegg, omlegninger og reparasjoner

alle dets medlemmer over til Den katolske kirke. Etter sin konversjon ble han viet til prest, og derpå valgt til abbed i Caldey. Senere arbeidet han i mange år blant indianerne i Britisk Colombia. I 1951 kom han tilbake til Caldey igjen, og døde der.

FRANKRIKE

Kommunistiske optøyer ved universitetet i Paris?

Den kjente katolske filosof Jean Guittou ble nylig utnevnt til professor ved universitetet i Paris, Sorbonnen. Kommunistiske studenter har forsøkt å forhindre hans forelesninger, og i den anledning har de såkalte nasjonale studenter ved Sorbonnen offentliggjort følgende meddelelse:

«M. Jean Guittous første forelesning ble forstyrret av ville hyl fra kommunistiske elementer. Under de to følgende forelesninger sørget de nasjonale studenter for ro og orden. Enda en gang har kommunistene villet sette universitetets tradisjonelle frihet på spill, men vi går ikke med på at det franske universitet skal være nødt til å la utnevnelsen av sine professorer godkjennes av et politisk partis sentralkomité, det samme hvilket dette er.

Enkelte er blitt urolige over at de nasjonale studenter har tatt affære i denne sak, men det er en kjensgjerning at uten disse studenters mellomkomst, hadde ikke M. Guittou kunnet fortsette sine forelesninger, og dette ville i pressen verden over ha blitt utlagt som om han hadde studentene mot seg. Vår aksjon og den mottagelse den har fått i studenterverdenen, har i det minste bevist det motsatte.»

ITALIA

Liturgisk kongress i Bologna.

Det blir stadig flere av de liturgiske kongresser. I den senere tid har sådanne vært holdt i De forente stater, Tyskland, Frankrike, og i slutten av september i Bologna i Italia. Biskopen i Bologna, kardinal Lercaro, spiller en viktig rolle når det gjelder liturgiernes fornyelse i Italia.

I Bologna var hovedemnet: de troendes aktive deltagelse i messen. Det vekslet mellom foredrag og praktiske demonstrasjoner. Hver morgen ble det gjort forskjellige forsøk med aktiv deltagelse i 12 kirker i byen.

For å underbygge og støtte foredragene og demonstrasjonene, var det utgitt en liten bok om messen skrevet av kardinalen selv. I den var det instruksjoner både for prestene og menighetene. En annen nyhet var at da kardinal Lercaro åpnet kongressen med et foredrag, ble det illustrert ved hjelp av en paraliturgi. Mens taleren beskrev messen som en forsamling av Kristi disipler som var kommet for å høre ham, satte en prosesjon seg i gang og gikk opp til alteret med to messebøker, den ene representerte Epistlene, den andre Evangeliene. Mens kardinalen fremstillet messen som en forsamling av døpte som var kommet for å ofre seg selv til Gud under offerhandlingen, kom en annen prosesjon bestående av barn som frembar brødet og vinen. Og slik fortsatte det.

SVEITS

Prester ved studentehjemmet i Lausanne.

Da studentene kom tilbake til studentehjemmet i Lausanne i høst, var det to dominikanere der som skal stå til studentenes disposisjon. Det er første gang i denne by at to prester helt kan ofre seg for arbeidet blant studentene, og det viser hvilken betydning biskopen, mgr. Charrière, tillegger denne virksomhet.

SVERIGE

Svensk sykehus ville ikke ta imot Det nye testamente.

En sammenslutning av kristne forretningsfolk i Sverige som arbeider for utleggelse av Bibler og Nytestamenter på hoteller og sykehus, har nylig fått et avslag som har ført til en heftig reaksjon fra alle trossamfunn. Bakgrunnen er at Göteborgs sykehusdireksjon avslø et tilbud om at et Nytestamente gratis kunne bli lagt ved hver seng. Begrunnelsen

DRAMMEN		
<p>Grønnsaker og frukt jager sykdom på flukt.</p> <p>FRANTZ HEGG</p> <p>Øvre Torvgt. Tlf. 2462</p>	<p>DRAMMENS MALERFORRETNING</p> <p>Tlf. 3916 — 3332</p> <p>Inneh. Asbjørn Gundersen</p>	
<p>Artikler for syke- og barnepleien</p> <p>DRAMMEN BANDAGEFORRETNING</p> <p>Øvre Storgt. 7.</p>	<p>C. H. PEDERSENS EFTF.</p> <p>Bakeri - Konditori og Kaffe</p> <p>Haugesgt. 3. Tlf. 2863 Drammen</p>	<p>En gros Detalj</p> <p>E. BARKEN A/S</p> <p>Tlf. 1366 - 3260</p>
<p>Drammens Rørleggerforretning A/S</p> <p>Autorisert Rørlegger.</p> <p>Tollbugt. 5. Centralbord 5495</p>	<p>Tricotagehuset A/S</p> <p>Torvhallen</p> <p>Spesialforretning i: Tricotage — Ullgarn</p> <p>Telefon 2160</p>	
<p><i>Forlang</i></p> <p>Strømper og Trikotasje</p> <p>P. Christensen A.s - Drammen</p>	<p>HARALD LYCHE & CO.</p> <p>Bøker - Papir - Toalettsaker</p> <p>Sportsartikler - Leketøy</p>	<p>BRØDRENE TRÆGDE</p> <p>Alt i landbruksmaskiner og redskaper</p> <p>Tlf. 4880</p>
<p>GUSTAV BØHM & SØN A/S</p> <p>Bakeri og Konditori</p> <p>Drammen</p>	<p>Gustav Thielemann</p> <p>Pølse- og hermetikkfabrikk</p> <p>DRAMMEN</p>	

var: «det er for liten plass i nattbordet». Sakene er imidlertid ikke ute av verden med dette, og det bebudes at man vil gjøre forestillinger i saken på høyeste hold.

Osnabrück i 41 år. I løpet av dette tidsrom var de troende i hans bispedømme steget fra 145 000 til 850 000, og antall prester fra 444 til 859.

TYSKLAND

Biskopen av Osnabrück død.

Erkebiskop Berning av Osnabrück døde i november. Han var den eldste i det tyske hierarki og hadde vært biskop av

Arbeidermisjonsprester i München.

Fem prester er nettopp utnevnt av kardinal Wendel for å virke i arbeidermisjonen i fabrikkene i München. De blir assistert av legfolk og arbeider sammen med arbeidernes respektive sogneprester.

KRISTIANSAND S.		
<p>A. KRUSE SMITH Entreprenørforretning KRISTIANSAND S</p>		 <p>Konditori og Kafé</p>
<p>SIGURD SØRENSEN Begravelsesbyrå Holbergsgt. 15</p>	<p><i>W. Nørgaard Jensen</i> FRUKT- OG GRØNNSAKEFORRETNING</p>	
BERGEN		
<p>Sølv for alle anledninger</p>	<p><i>Theodor Olsens Efff.</i> JUVELER SMASTRANDGT 4 Bergen</p>	<p>L. W. TORNØE A/S Papirhandel BERGEN</p>
<p>GULVBELEGG - aksjeselskapet GRANITOL Strømsgt. 29 - Bergen - Tlf. 13855</p>	 <p>STRØMPER</p>	<p><i>Jakob L. Berstad</i> KONTORUTSTYR BERGEN - OSLO</p>
<p>Manufakturvarer - Sengeutstyr SVERRE W. MONSEN Bergen</p>	 <p>All slags skadeforsikring</p>	
<p>A. K. EGGE A/S Frukt og grønnsaker En gros</p>	<p>ERLING KRAGE A/S PRYD- OG BRUKSKUNST Bergen Telefon central 14110 Telegramadresse: «Kjell»</p>	
 <p>Echtes forværende Bergen NYGARDSGT. 4</p>	<p>A/S BERGENS MONIERFABRIK Murmester og entreprenørforretning Tlf. 10341 - 17243</p>	<p><i>Uemaker Anton M. Olsen</i> Olav Kyrresgate 1 Telefon 13035</p>
	<p><i>Chr. Vestrheim</i> MEK. VERKSTED & RØRFORRETNING VESTRE STRØMKAI 1 - BERGEN - TELEFON 16794</p>	

OSLO

ET GODT NYTT ÅR
ØNSKES ALLE
VÅRE ANNONSØRER!

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

SØREN HANSSEN

Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo

Telefon 33 77 34

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

A SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK

«KLAR»
Fåes i banker over hele landet

OBS!
Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi
den tidligere
adresse!

*All slags
forsikring*

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo. Telefon 41 01 10.

OSLO - CENTRALBORD 68 34 00

Beste leverandør av
KJOTT-FLESK-PØLSEVARER

ODDVAR J. LØDENG
MURMESTER & ENTREPRENØR

OSLO

M. GALLUS
OSLO - Etabl. 1847

Leverer alt til leger, sykehus og laboratorier

ØVRE SLOTISGATE 8, OSLO

ØKONOM Centralopvarming
Inneh.: Trygve A. Engh
Tlf. 42 51 33 - Oslo
Varme — Ventilasjon — Damp
Varmtvann — Olje — Stoker
Fyring — Kjelerrep. — Ettersyn

WISBECH
ANTISIELEKAMP

Majorstua - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

JOHAN OLSEN & SØNNER

Murmester & Entreprenørforretning

Etablert 1896

Kongensgate 17, Oslo

Telefon 42 99 90

**Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler**